

Er zijn taalkwesties waarover heel verschillend kan worden gedacht. Taalkundige Frank Jansen behandelt iedere maand zo'n kwestie, en nodigt iedereen uit te reageren.

De Vlaamse minister van Media, Geert Bourgeois.

De Vlaamse minister van Media wil zijn VRT-radiozenders quota opleggen voor liedjes in de Nederlandse taal. Hij wil bereiken dat ten minste 30% van alle ten gehore gebrachte liedjes in de eigen taal is. Is het een goed idee om ook in Nederland zo'n quotum voor het Nederlandstalige lied in te voeren?

VOORSTANDER

Er is belangstelling voor het Nederlandse lied. Dat bewijzen de verkoopcijfers van cd's van artiesten die in het Nederlands zingen, en het aantal verzoeken om deze liedjes in u-vraagt-wij-draaien-programma's. En die gegevens zeggen lang niet alles. Moeten juist deze liederen het niet hebben van een gezamenlijke beleving? Loop eens een avond langs cafés, en je weet: als er gezongen wordt, dan is dat in het Nederlands, iets waar de (vele) deelnemers aan meezingfestivals over kunnen meepraten.

Het is niet duidelijk waarom de radiozenders van de publieke omroepen

Een quotum voor Nederlandstalige liedjes?

niet in de onmiskenbare behoefte aan Nederlandstalige liedjes voorzien. Is het grachtengordelarrogantie? Anglomanie? Of zijn programmamakers ziekelijk jeugdbelust en verkeren ze in de veronderstelling dat de jeugd alleen Engels begrijpt? Wat het antwoord ook is, in ieder geval heeft de vrije markt ook hier tot onaanvaardbare scheefgroei geleid. Een quotum is dan een democratische correctie.

In andere landen wordt al met quota gewerkt. Zo heeft de Franse regering al in 1996 verordonneerd dat minimaal 40% van de liedjes 'chansons en français' moeten zijn.

Er valt ook te verwachten dat een quotum de Nederlandse amusements-industrie een forse impuls zal geven, in financiële zin, maar ook in culturele zin. Het zal wel even duren, maar uiteindelijk winnen we weer het Eurovisiesongfestival, met een Nederlandstalig lied.

nodig is om een lied Nederlands te noemen, zal net zo gesteggeld worden als nu over het gehalte 'informatie' bij televisieprogramma's. De enigen die daar vreugde aan gaan beleven, zullen de vers aangestelde en ruim bezoldigde ambtelijke liederentellers zijn.

Maar het gevoelsmatig sterkste argument tegen quota is toch wel dat onze liederen terechtkomen in de categorie van paling en Fries, de sneue categorie van alles wat zonder stutwerk van overheidswegen teloor zou gaan.

Wat vindt u ervan? Moet er een quotum komen voor Nederlandstalige liedjes?

Geef voor 15 september 2008 uw mening op www.onzetaal.nl/homofkuit. Of stuur een briefkaart met 'Wel quotum voor Nederlandstalige liedjes' of 'Geen quotum voor Nederlandstalige liedjes' naar de redactie van *Onze Taal*, Raamweg 1a, 2596 HL Den Haag. In de volgende aflevering de uitslag. ■

TEGENSTANDER

Er zijn niet voor niets zo veel Engelse liedjes op de radio. Wat in internationale concurrentie is komen bovendrijven, is altijd beter dan de lokale productie. Die Engelse liedjes zijn waarschijnlijk ook zo populair omdat de Nederlander niet snapt hoe onbenullig de teksten ervan zijn. In vertaling zouden ze door de mand vallen.

Maar zelfs als een quotum in principe een goed idee is, zal de uitvoering van de maatregel naargeestige gevolgen hebben. Quota worden 'opgelegd', en zullen dan ook ontdoken worden. Over het minimale gehalte Nederlands dat

Uitslag vorige stemming

Helpt de vloekmonitor tegen vloeken? Dat was de vraag die u vorige maand werd voorgelegd. Het was dit keer een andere vraag dan anders. Want meestal krijgt u vragen voorgelegd over de gewenstheid van iets, terwijl het nu ging om de effectiviteit van een middel. En dat spreekt kennelijk minder tot de verbeelding. Dat blijkt niet alleen uit het geringe aantal stemmers (61), maar ook uit de reacties op het forum. Daarin stonden meer opmerkingen voor of tegen het vloeken zelf (en de taal waarin dat gebeurt) dan over de werkelijke stelling van de maand.

De meeste inzenders (55 = 90,2%) vinden de monitor niet effectief. Als nieuw argument wordt op het forum aangevoerd dat "velen een mogelijke vloek niet als vloek herkennen". Een van de zes 'voorstanders' denkt dat door de monitor "mensen geconfronteerd worden met feiten, wat bezinning tot gevolg kan hebben".

Antwoorden Taaltest (zie bladzijde 233)

A. Spelling

- a. bacchanaal
- c. inbussleutel
- c. gejeu-de-bould
- b. relikwieën
- a. vilein

B. Woordenschat

- b. pannenkoekje
- a. plat brood

- c. zoet gebak

- a. plat brood

C. Zoek de fouten

- bastardsuiker* mag ook, *handjevol*, *vermicelli*, *oosterse*, *exquise*
- Hetzelfde geldt* of *Dat geldt eveneens*, *chef-kok*, *erin*, *omega-3-* (volgens het Groene Boekje *omega 3- en omega 6-vetzuren*)

D. Extra

Het woord *plankenkoorts* is een leenvertaling van het Duitse *Bühnenfieber*. De andere woorden zijn vertalingen van respectievelijk *background information*, *greenhouse effect*, *pathfinder* en *school-leaver*.